

Nabij

KWARTAALBLAD VOOR OUDERS OVERLEDEN KIND
JANUARI 2024 | NUMMER 1

IN LIEFDE LOSLATEN

"We zijn dankbaar voor de laatste, warme en liefdevolle tijd die we met ons gezin hebben gehad"

Het moeilijkste besluit

Na een tiental minuten artsenuverleg om 8.00 uur en het bekijken van röntgenfoto's komt een van de Belgische artsen naar ons toe. Hij deelt mee dat onze oudste zoon Edwin niet kan worden geopereerd: de verwondingen zijn te ernstig ten gevolge van het ongeval. De hersenstam is te zeer beschadigd en er is een ongeneeslijk oedeem in zijn hoofd. Wij moeten geen hoop hebben: een niet te bevatten, snoeihard bericht! Ons kind gaat gezond van lijf en leden op zomerkamp...

Er wordt een warmtedekbed over Edwin heen gelegd. Fred en ik zitten om beurten vlak naast Edwin met zijn van thuis meegebrachte spulletjes. Wij houden zijn hand vast, strelen zijn armen en praten tegen hem. Er komt nergens reactie op. Onze tweede zoon kijkt met argusogen naar zijn grote broer. De verpleegsters lopen af en aan. Regelmatig moeten de zakken met vloeistof gewisseld worden. Zijn levenskansen zijn nihil. In onze aanwezigheid wordt een Glasgowtest gedaan: er is geen hersenactiviteit. Als gezin willen wij nog eenmaal samen de nacht doorbrengen. De verpleging zet stretchers neer. Onze tweede zoon slaapt gelukkig goed. Fred en ik delen een stretcher.

Samen met andere familieleden waken wij aan Edwins bed. Het is een nacht die in ons geheugen gegrift staat. Woensdag, 7 juli 1999. Fred en ik hebben nauwelijks geslapen met een zeer moeilijke dag in het vooruitzicht. De situatie is niet veranderd. Edwin heeft hooguit een of twee dagen te leven. Die ochtend hebben wij weer een gesprek met de arts. Wat moeten wij nu? Nooit willen wij dat Edwin ook maar enige pijn heeft. Edwin is en blijft ons kind, altijd. Op de monitor hebben wij gezien dat er geen activiteit meer is in zijn hersenen, wij voelen dat hij koud is, wij zien dat zijn pupillen doods zijn, dat hij in een zeer diepe coma is, dat zijn lichaam kunstmatig beademd wordt en dat zijn inwendige organen achteruitgaan. De arts laat de beslissing aan ons over: wij moeten doen wat wij denken dat goed is. Maar wat is goed? Geen enkele ouder wil een dergelijke beslissing nemen. Wij besluiten de beademing die dag, diezelfde middag, de dag met hetzelfde cijfer als waarop hij geboren is, de zevende, op hetzelfde tijdstip van zijn geboorte niet 's nachts maar overdag, om kwart voor vier te stoppen. Het is de moeilijkste beslissing van ons leven. Toch hopen wij dat het de juiste beslissing is, want wij willen niet dat iemand overlijdt of pijn heeft en zeer zeker

niet ons eigen kind en broer, van wie we zo intens houden. Het enige wat wij kunnen doen is bij hem waken en elkaar omhelzen in verdriet. De verpleegsters verzorgen Edwin zo goed als mogelijk is. Wij willen de tijd die wij nog hebben bij Edwin zijn.

Even over half vier wordt de beademing gestopt. Alleen mijn man Fred, onze andere zoon en ik zijn aanwezig bij Edwin op het moment van overlijden. De familie heeft om half vier de ziekenhuiskamer verlaten en blijft in de wachtruimte. De verpleging koppelt de apparatuur los en hierna zien wij op de monitor dat zijn hartslag doorloopt en doorloopt. Fred en ik zitten naast elkaar bij Edwins bed, houden zijn hand vast en strelen hem. Onze andere zoon zit bij Fred op schoot. Om zeven minuten over vier toont de monitor een rechte streep. Wij hebben momenten in ons leven meegemaakt die wij nooit, maar dan ook nooit mee wilden maken. Edwin is niet meer bij ons. Wij hebben hem in liefde losgelaten op 14-jarige leeftijd en 11 maanden. Na een kwartiertje komt de familie binnen. Ik vraag iedereen in een kring om zijn bed te staan en Edwin in stilte te gedenken. Iedereen neemt met zijn eigen emoties afscheid van onze mooie jongen. Velen huilen en kunnen hun emoties nauwelijks de baas. Op de een of andere manier voel ik de kracht in mij om het goed te doen. Ik kan niet huilen. Fred is

een gebroken man. Ik voel het en vind het vreselijk. Onze tweede zoon houdt zich kranig, maar houdt nauwlettend in de gaten wat er gebeurt. Na enige tijd vertrekt de een na de ander in diepe rouw. Ons wordt sterkte gewenst. De verpleging wast Edwin en kleedt hem aan. Ik ben doodmoe. Ik wil graag bij hem zijn en ga zitten. Naderhand heb ik er spijt van dat ik Edwin niet zelf voor de laatste keer heb gewassen en aangekleed. Vroeger heb ik hem zo vaak verzorgd. De laatste jaren deed ik dat uiteraard niet meer. Zijn lichaam is zo puur en rein en was nauwelijks begonnen aan zijn tocht door het leven. Zijn leven is afgebroken als een roos in de knop. Wij zijn kapot. De verpleging deelt ons mee dat Edwins lichaam naar de koeling moet. Te lang in een warme ziekenhuiskamer zijn met veel mensen is niet goed voor het lichaam. Wij nemen afscheid van Edwin. Onze fantastische zoon achterlaten: om gek van te worden!

Bovenstaande tekst komt – aangepast voor dit artikel – uit mijn boek *Geraakt door hem*, zoals dit december 2015 uitgebracht is. Het heeft ons jaren gekost om onze beslissing te accepteren en hiermee te kunnen leven.

Henneke Dijkstra
www.henneke.dijkstra.nl

